

KNM-WIMEK symposium Nature Based Solutions het nieuwe panacee?

Symposium Nature Based Solutions voor waterbeheer & Excursie Renkums Beekdal

Het Kennis Netwerk Milieu (KNM) organiseert, in samenwerking met het Wageningen Instituut voor Milieu- en Klimaatonderzoek, een symposium met excursie voor alle KNM & WIMEK leden en andere geïnteresseerden:

Titel: Nature Based Solutions voor waterbeheer het nieuwe panacee?

Datum: Vrijdag 14 april 2023, 10:00 – 17:00 uur

Locatie: Beekdalhoeve, Bennekomseweg 160, 6871 KJ Renkum

Taal: Nederlands

Kosten (inclusief lunch en borrel na afloop):

KNM & WIMEK leden: €25; Studenten: €15; Externen: €40

Aanmelding: klik [HIER](#). Voor meer informatie klik [HIER](#).

Voorlopig programma:

10:00 – 10:25: Aanmelding en ontvangst met koffie/thee

10:25 – 10:30: Welkom

10:30 – 10:50: Lezing Jantsje van Loon (VHL en WUR)
NBS good for all?

10:50 – 11:10: Lezing Marieke de Lange (RWS)

De toekomst van nature based solutions in het rivierengebied

11:10 – 11:30: Lezing Danielle Davelaar (Biomimicry Specialist)

Van paradox tot panacee: een kritische reflectie op het concept van NBS

11:30 – 12:00: Paneldiscussie (sprekers) met de zaal

12:00 – 12:30: Lezing Mathieu Pinkers (Voorzitter [Stichting Renkums Beekdal](#))

12:30 – 13:15: Lunch

13:15 – 14:45: Wandeling met gids door Renkums Beekdal (groepen van 20 personen).

Gidsen: Wim Braakhekke en één of meer andere gidsen

14:45 – 15:00: koffie / thee

15:00 – 16:30: Workshop; begeleid door Mathieu Pinkers en Wim Braakhekke

16:30 – 17:00: Afsluiting en Borrel

Toelichting:

Dr Jantsje van Loon-Steensma (*lector Nature-based River Management bij Hogeschool Van Hall Larenstein en universitair docent bij de leerstoelgroep Milieusysteemanalyse, WUR*)

De afgelopen jaren is er vanuit beleid, wetenschap, natuurorganisaties maar ook vanuit het bedrijfsleven toenemende aandacht voor Nature-based Solutions (NBS). NBS zijn oplossingen die de kracht van de natuur inzetten voor het toekomstbestendig reduceren van klimaat- en milieuproblemen. Denk hierbij aan het op natuurlijke wijze tegengaan van bodemdaling, kust- en rivierbodemerrosie, verschraalde landbouwgronden en schadelijke emissies uit de landbouw, hitte en droogte, overstromingen, ziektes en plagen en de vastlegging van koolstof in biomassa en bodem. NBS sluiten beter dan de traditionele technische maatregelen aan bij de natuurlijke bodem- en watersystemen. Vormen NBS inderdaad nieuwe oplossingen voor grote opgaven als de woningbouwopgave, aanleg en vernieuwing van infrastructuur, de energietransitie, de transitie naar duurzame landbouw, natuurherstel en klimaatadaptatie, of zijn NBS een nieuwe naam voor al bestaande aanpakken en zijn er nog aanvullende maatregelen nodig?

Dr Marieke de Lange (*senior adviseur Ecologie en Waterkwaliteit bij Rijkswaterstaat*):

Het rivierengebied is, behalve een prachtig Nederlands landschap, een gebied waar een grote variatie aan belangen en functies samenkomen en geregeld ook botsen. Het is ook het gebied waar de gevolgen van weersextremen (lokaal en nu) en klimaatverandering (langere termijn) het meest tot uiting komen. Om het rivierengebied toekomstgericht en klimaatbestendig in te richten en te beheren, is een bredere aanpak nodig dan simpelweg dijken verhogen. Dit biedt ook kansen om functies te combineren, waarbij nature based solutions vaak genoemd worden. Er wordt door Rijkswaterstaat in meerdere onderzoeksprojecten gewerkt aan het "mainstreamen" en "upscalen" van NBS. Tegelijkertijd blijkt de praktijk weerbarstig (iig bij Rijkswaterstaat), en is het makkelijker om voor "ouderwetse" oplossingen te kiezen. Wat is ervoor nodig om NBS de standaard aanpak te laten zijn? Wat kunnen we leren van de goede voorbeelden die er al wel zijn? Hoe verslaan we de pilot paradox, en zorgen we voor een geslaagde toekomst van NBS in het rivierengebied?

Danielle Davelaar, MSc (*Certified Biomimicry Specialist; Independent Sustainability Professional - Expertise in Systems Thinking & Transdisciplinarity; Partner European Biomimicry Alliance*):

Groen, innovatief, natuur-inclusief maar wetenschappelijk vaag gedefinieerd, het begrip van nature based solutions (NBS) vindt grote weerklank in uiteenlopende toepassingsferen. NBS rijmt met circulaire economie. Toch zitten beide concepten vol ongerijmdheden, en zijn daarmee karakteristiek voor de huidige stand van de transitie naar duurzaamheid. Onder het motto "beter groen dan grijs" worden NBS vaak ingezet met hooggespannen verwachtingen. De resultaten leiden tot dusver nog niet tot de echte, noodzakelijke doorbraken. Waarom? Deze conceptuele bijdrage speelt in op de gekozen titel voor het symposium door middel van een diepere reflectie op het NBS idee. Vanuit het praktisch systeem denken (*what do we do when we do what we do?*) zal het concept holistisch worden doorgelicht, om de vraag te beantwoorden hoe innovatie en transformatie in samenwerking met de natuur een uitzichtvolle, en vooral zinvolle weg wordt naar meer duurzaamheid en een betere relatie mens/cultuur met water/natuur. Daarbij zullen voorbeelden worden aangehaald uit de toepassingsfeer van de biologische afvalwaterzuivering.

Excursie Renkums Beekdal

Workshop:

Thema/opdracht voor de workshop: welke nature based maatregelen zijn denkbaar/inzetbaar voor realisatie/versterking van de ecologische corridor tussen hoge/droge Veluwe en natte benedenloop inclusief uiterwaarden mondingsgebied.